

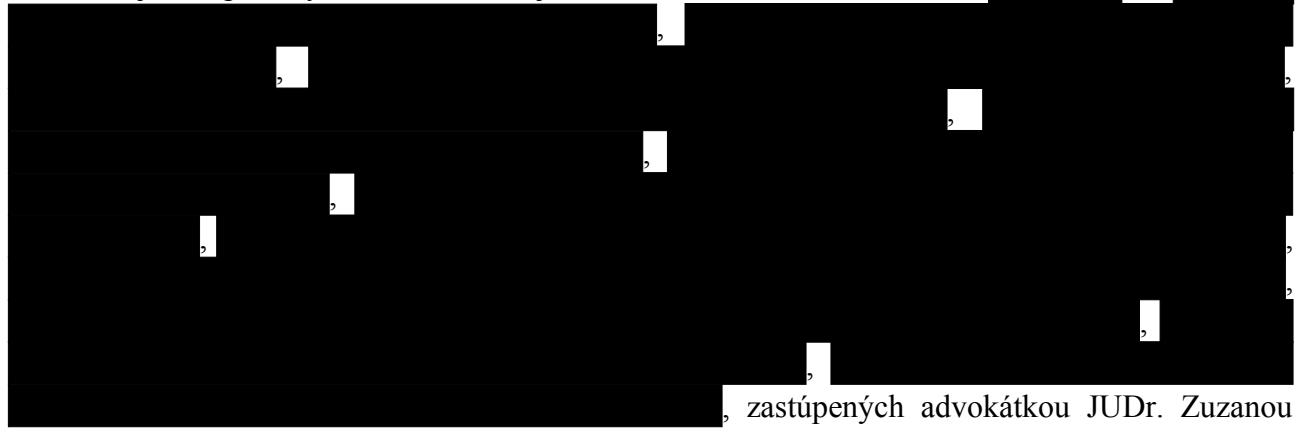
SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 136/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovvej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov

, zastúpených advokátkou JUDr. Zuzanou Jankoviechovou, M. R. Štefánika 45, Považská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 11 Co 120/2020-254 z 29. októbra 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 10. februára 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 120/2020-254 z 29. októbra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou podanou na Okresnom súde Žilina (ďalej len „okresný súd“) domáhali proti žalovanému 1 a žalovanému 2 určenia vlastníckeho práva k pozemkom v k. ú. Veľká Čierna.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní doručili príslušnému katastru dohodu o odstúpení od kúpnej zmluvy, na podklade ktorej kataster nehnuteľností obnovil pôvodný zápis vlastníckych práv v prospech sťažovateľov, títo podaním z 13. mája 2020 vzali návrh na určenie vlastníckeho práva späť, žiadali konanie zastaviť a priznať náhradu trov konania.

Okresný súd uznesením č. k. 46 C 80/2019 z 25. mája 2020 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) konanie zastavil a sťažovateľom priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Okresný súd priznal sťažovateľom trovy konania na základe § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s konštatovaním, že zastavenie konania procesne zavinili žalovaní, keď po „podaní žaloby na súd urobili právny úkon, ktorý mal za následok obnovenie stavu v katastri nehnuteľností“.

3. Proti uzneseniu okresného súdu v časti výroku o trovách konania podali žalovaní odvolanie, o ktorom rozhodol napadnutým uznesením krajský súd tak, že uznesenie okresného súdu zmenil a sťažovateľom nárok na náhradu trov konania proti žalovaným nepriznal, pričom aplikoval (na základe návrhu žalovaných) § 257 CSP.

4. Sťažovatelia kritizujú napadnuté uznesenie krajského súdu tým, že pri aplikácii § 257 CSP, resp. posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa vzal krajský súd do úvahy „*len osobné a sociálne pomery žalovaného 2/, ktorý deklaroval, že je poberateľom len starobného dôchodku.*“. Sťažovatelia krajskému súdu vytykajú, že nepreveril reálne majetkové pomery žalovaného 2. V ďalšom sťažovatelia poukázali na praktiky žalovaného o nadobúdaní a prevádzaní vlastníckeho práva k rôznym pozemkom. Sťažovatelia uviedli, že krajský súd „*uveril účelovým a klamlivým tvrdeniam*“ a nezohľadnil tie skutočnosti, ktoré viedli sťažovateľov k podaniu návrhu na určenie vlastníckeho práva.

5. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol o ich ústavnej sťažnosti nálezom: „Krajský súd v Žiline uznesením... porušil základné právo sťažovateľov 1/ až 12/ podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a právo podľa čl. 6. ods. 1 Dohovoru...

Sťažovateľom 1/ až 12/ priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- Eur...

Sťažovateľom 1/ až 12/ priznáva náhradu trov právneho zastúpenia... “

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie okresného súdu v časti priznania náhrady trov

konania. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu sťažovateľom, ktorí boli v postavení žalobcov a zobrali návrh na začatie konania späť, trovy konania nepriznal. Sťažovatelia porušenie svojich práv odôvodnili podľa nich nesprávnym posúdením okolností krajským súdom a tvrdia, že krajský súd vzal do úvahy iba majetkové pomery žalovaného 2, navyiac bez ich riadneho preskúmania.

7. Ústavný súd považuje rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a zásadnú výsadu všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania však v podstate ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porov. napr. aj v I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, z novšej judikatúry pozri II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016).

8. Pokiaľ sťažovatelia ako nosnú námietku uvádzajú, že krajský súd zohľadnil len tvrdenie žalovaného o jeho majetkových a sociálnych pomeroch, ústavný súd považuje za potrebné poukázať na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia: „... *odvolací súd zohľadnil predmet konania... dôvody, ktoré viedli žalobcov k späťvzatiu žaloby a tiež postoj žalovaných nielen počas konania, ale aj v období pred podaním žaloby. Vzhľadom na mieru súčinnosti, ktorú poskytovali žalovaní žalobcom pred podaním žaloby, odvolací súd dospel k záveru, že konanie žalobcov 1/ - 13/, ktorí po úkonoch žalovaných 1/ a 2/ smerujúcich k odstráneniu stavu vyvolaného uzatvorením spornej kúpnej zmluvy nečakali na výsledok katastrálneho konania, ale podali žalobu, bolo predčasné a zbytočne vyvolávajúce vznik trov konania.*“

Rovnako nie je možné súhlasiť s tvrdením sťažovateľov o tom, že krajský súd nekriticky uveril tvrdeniam žalovaného 2. V tejto súvislosti krajský súd v napadnutom uznesení uviedol: «... súd nemá dôvod neveriť tým tvrdeniam, že sa nejednalo o ojedinelé konanie zo strany žalovaného 2/, avšak aj za daného stavu mali žalobcovia s podaním žaloby ešte počkať, pretože žalovaní 1/ a 2/ „vec riešili“, o svojich krokoch informovali právnu zástupkyňu žalobcov a za danej situácie nepodaním žaloby sa právne postavenie žalobcov v žiadnom prípade nemohlo zhoršiť. Nedošlo by k uplynutiu žiadnej právne významnej lehoty, ktorá by mohla mať za následok zhoršenie ich prípadného procesného postavenia.»

9. Aplikácia § 257 CSP je možná výlučne v tom prípade, ak všeobecný súd dospeje k záveru, že v okolnostiach danej veci dôvody osobitného zreteľa skutočne a bezvýhradne existujú. Vymedzenie obsahu tohto právneho pojmu je úlohou všeobecných súdov, a to vždy so zreteľom na kontext v konkrétne posudzovanej veci. Vzhľadom na to ústavnému súdu neprináleží posudzovať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na aplikáciu daného ustanovenia, pretože ide o nezávislé

diskrečné oprávnenie všeobecných súdov. Je však nutné poznamenať, že musí ísť o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí všeobecného súdu riadne a presvedčivo odôvodnený (I. ÚS 54/2019).

10. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v nadväznosti na sťažovateľmi v ústavnej sťažnosti uplatnenú argumentáciu a konštatuje, že krajský súd rozhodol o trovách konania, aplikujúc § 257 CSP, tak, že zohľadnil podľa jeho názoru všetky na vec sa vzťahujúce a právne relevantné okolnosti.

V napadnutom uznesení krajského súdu ústavný súd nezistil v skutkových a právnych záveroch nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Krajský súd poskytol jasné, zrozumiteľné a dostatočné argumenty zodpovedajúce zásadám spravodlivosti pre prijaté rozhodnutie.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať do interpretácie krajského súdu a nahradzovať jeho prijaté právne závery. Závery krajského súdu v napadnutom rozhodnutí sú riadne uvedené, presvedčivé a netrpia absenciou logiky.

Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnymi názormi krajského súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov.

11. Na základe uvedeného nezistil ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v napadnutom uznesení krajského súdu pochybenia takej ústavnoprávnej intenzity, aby mohol po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov (finančné zadost'učinenie) uplatnenými v ich ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2021

Peter Molnár
predseda senátu